

Av Anne Nilsson, Ost på Grenadine Bokförlag, augusti 2010

Inledning

Det här är ostälskarens bok till det ostälskande folket. Ost i alla dess former är min melodi.

Ett riktigt tidigt ostminne för egen del är matglada farmor Ingeborgs ”prickiga” kryddost. Våldigt ofta fanns det en sådan väl tilltagen framme på hennes matbord, redo att hyvlas. Det brukade smaka fint tillsammans med hårt knäckebröd minns jag. Ett annat kommer från mormor Anna. Hemma hos henne laddades det istället upp med läcker trekantig grönspräcklig ädelost till frukost, då min tvillingssyster och jag kom för att övernatta när vi var små. Tvillingarna skulle ju skämmas bort. Bara det bästa dög! Nu tyckte vi om just ädelost vid den här tiden, så därför inhandlades det också mycket ädelost.

En rolig historia som kommit upp då och då under årens lopp runt middagsbordet hemma hos föräldrarna i Borlänge är den om pappa Kjells inköp av ost i början av 1960-talet. Regelbundet lade hans moster Vanda beställningar på en ur hennes synvinkel särdeles väldoftande ost från Falbygdens ostbutik på Drottninggatan inne i huvudstaden. I bussen på vägen ut till moster i Älvsjö hann de – kanske inte enligt alla – ljuva aromerna sprida sig fint i bussen. När så mamma Inga hoppade på bussen ett antal hållplatser senare vid Västertorps försöksgymnasium, kunde hon bara genom själva doften avgöra om pappa var med eller inte.

Med såväl intresserade ögon som öron – som mun – har jag dykt ned i denna fascinerande ostvärld under några spännande och intensiva månader. En värld fylld av gamla traditioner, men också av inspirerande nytänkande. Genom intervjuer med kunnigt branschfolk, engagerade ystare och erfarna osthandlare, samt ett aktivt sökande i mängder av ostlitteratur och på webben, så har osten plötsligt blivit så mycket mer än bara något som är fantastiskt gott att äta. Osten har vuxit till något fängslande och mångfacetterat, vilket ytterligare späder på intresset att försöka hitta det där lite speciella i ostväg nästa gång man ska handla.

Mitt syfte med boken *Ost* är att på ett såväl lustfullt som informativt sätt ge dig som läsare en bred bild av vår fina kulturskatt ost. Boken kommer förhoppningsvis att intressera inte bara redan frälsta ostälskare, utan också fånga den breda massan människor med ett mer allmänt intresse för osten. Kan jag dessutom omvända några riktiga ostskeptiker skulle jag bli väldigt glad och nöjd ...

Den här gången har jag låtit en blandad skara människor i Enköping, min nya hemstad sedan tre år tillbaka, testläsa och tycka till om det färdiga utkastet till text. Det är vänner i Enköpings Kammarkör och Enköping-Trögdens Rotaryklubb. Alla har läst texterna genom just sina personliga ”glasögon” färgade av erfarenheter och intressen. Våldigt värdefullt!

Jag hoppas att du, liksom jag, kommer att se på ost med nya ögon och värdesätta den än mer efter att ha läst den här boken. Ost är livet! Ät och njut!

Anne Nilsson

Ekudden i Enköping den 27 maj 2010